

Opleidingsprofiel HBO Bachelor Kust -en zeemanagement

Hogeschool Van Hall Larenstein

Agora 1

8934 CJ Leeuwarden

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelen opleidingsprofiel	4
1.3 Structuur opleidingsprofiel	5
2 Lijst van begrippen/afkortingen	7
3 Beroepenveld Kust -en zeemanagement	7
3.1 Missie van de opleiding Kust -en zeemanagement	7
3.2 Domein specifieke eisen	7
3.3 Beroepsprofiel	7
3.4 Belangrijke actuele ontwikkelingen in het beroepenveld:	8
3.5 Werkveldadviescommissie	8
3.6 Het beroepenveld, functies en rollen	9
3.7 Eisen vanuit het beroepsprofiel	10
4. Kust -en zeemanagement en competenties	12
4.1 Opbouw opleiding	12
4.2 Major Marine Policy	12
4.3 Major Marine biology	13
5 Beroepscompetenties	14
5.1 De missie van de opleiding	14
5.2 Kennis houding en vaardigheden	15
5.2.1 Kennis	15
5.2.2 Vaardigheden	16
5.2.3 Attituden	18
5.3 HBO niveau en HBO standaard	18
5.3.1 Hbo-niveau	18
5.3.2 HBO-standaard	20
5.3.3 Gedegen theoretische basis	20
5.3.4 Onderzoekend vermogen	20
5.3.5 Professioneel vakmanschap	21
5.3.6 Beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie	21
6 Raadpleging en validering werkveld	22

Voorwoord

De opleiding Kust -en zeemanagement bestaat sinds 2001. Haar positie is uniek in Nederland en daarbuiten: Van Hall Larenstein in Leeuwarden is de enige Hbo-instelling met een opleiding met croho-nummer 39204 (Opleiding kust -en zeemanagement). Omdat de opleiding slechts op een plaats wordt aangeboden, is er geen landelijk opleidingsoverleg om een landelijk opleidingsprofiel op te stellen. Bij de voorbereiding van de overgang naar een nieuw onderwijssysteem in 2002 heeft de opleiding besloten om voor zichzelf toch een opleidings- en beroepsprofiel op te stellen, zij het dat het slechts 1 opleiding betrof. Achteraf is dit een goede beslissing geweest, want het opstellen van een dergelijk profiel in nauw overleg met het werkveld is een essentiële stap gebleken in de overgang van een modulair thematisch onderwijssysteem naar een eigentijdse persoonsgerichte leer methode in 2005: het competentiegerichte onderwijs.

In 2010 heeft de HBO-raad de procedure voor het op- en vaststellen en actualiseren aangepast in verband met de door hogescholen vastgestelde HBO-standaard. Aangezien Kust -en zee management nog steeds een unieke opleiding is, was het ook nu niet per se noodzakelijk om een profiel op te stellen. De hogeschool van Hall Larenstein wil echter toch verantwoording afleggen dat de opleiding Kust -en zeemanagement recht doet aan de gezamenlijk vastgestelde HBO-standaard. Daarom heeft de opleiding het opleidingsprofiel uit 2002 geactualiseerd. Het profiel beschrijft wat Kust- en zeemanagers met een HBO-Bachelor moeten kennen en kunnen, gebaseerd op een gevalideerd beroepsprofiel en gerelateerd aan vastgestelde criteria voor Hbo-niveau en HBO-standaard.

Dit opleidingsprofiel is mede tot stand gekomen door uitkomsten van de bijeenkomst van de werkveldadviescommissie van de opleiding Kust -en zeemanagement van 8 februari 2013.

Leeuwarden,
Angelique.kuiper@wur.nl
Opleidingscoördinator Kust -en zeemanagement

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 1997 is iedere HBO-bachelor opleiding in principe¹ gehouden een landelijk opleidingsprofiel op te stellen. Dit is het resultaat van afspraken gemaakt door de hogescholen, verenigd in de HBO-raad, met werkgeverskoepels in de vorm van een convenant. Een dergelijk profiel beschrijft welke competenties een afgestudeerde van een opleiding moet hebben, wat hij moet kennen en kunnen om op startersniveau in dat werkveld professioneel te kunnen functioneren. Ook moet dat profiel gevalideerd worden door dat werkveld zelf. Een profiel biedt duidelijkheid aan studenten, docenten en personen uit het werkveld en met een dergelijk profiel kan de opleiding verantwoording afleggen naar de binnen- en de buitenwereld. Een profiel is bijvoorbeeld nodig bij accreditatie door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Er zijn ook afspraken gemaakt in de HBO-raad over de actualisering van de opleidingsprofielen. In 2010 is besloten dat de HBO-bachelor opleidingen zullen voldoen aan de HBO-standaard. Dit betekent dat opleidingen er voor zorg dragen dat studenten - in nationale zowel als in internationale context - beschikken over:

- Een gedegen theoretische basis
- Onderzoekend vermogen
- Voldoende professioneel vakmanschap
- Beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie

Bovenstaande vormde de aanleiding om het eigen opleidingsprofiel van Kust –en zeemanagement te actualiseren en zodoende recht te doen aan de HBO-standaard.

1.2 Doelen opleidingsprofiel

“Kunst en zeemanagement zeg je? Nee! Kust -en zeemanagement !“Wat is dat eigenlijk, Kust -en zeemanagement?”

Dit opleidingsprofiel gaat in op deze vraag. Het profiel probeert duidelijk te maken wat Kust –en zeemanagement is en geeft een beschrijving van het beroepenveld waarin afgestudeerde Kust en zeemanagers terecht komen, in welke beroepen ze terecht kunnen komen, welke taken ze moeten kunnen verrichten en over welke competenties (kennis, vaardigheden en houdingen) ze dienen te beschikken.

Verder wordt uitgebreid ingegaan op het Hbo-niveau en de HBO-standaard. Zowel de opleiding als het werkveld heeft er belang bij dat het niveau van de afgestudeerde Kust en zeemanager aansluit bij de eisen van dat werkveld, nationaal zowel als internationaal, en dat de afgestudeerde beschikt over de eigenschappen die zijn geformuleerd in de HBO-standaard. Doel van dit document is om aan te geven op welke manier de opleiding voldoet aan die ijkpunten.

Tenslotte wordt in dit profiel beschreven op welke manieren het voor Kust -en zeemanagement relevante beroepenveld een rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van het opleidingsprofiel, i.c. de ontwikkeling van competentiegericht onderwijs, en bij de uiteindelijke validering daarvan. De rol van het werkveld in de ontwikkeling en actualisering van de opleiding is trouwens geen statische: de

¹ Voor opleidingen die slechts door 1 hogeschool worden aangeboden is een opleidingsprofiel niet verplicht maar mag de hogeschool zelf besluiten om een profiel op te stellen en te laten valideren

opleiding houdt op verschillende manieren en op frequente basis voeling met dat werkveld en gebruikt de feedback om de Kust –en zee student nog beter op zijn latere functie in het werkveld voor te bereiden.

1.3 Structuur opleidingsprofiel

Dit document is volgt opgebouwd: na deze inleiding volgt in hoofdstuk 2 een verklaring van de belangrijkste gebruikte begrippen. In hoofdstuk 3 worden de doelstellingen weergegeven en hoe het beroepenveld er uitziet, wat betreft ontwikkelingen, beroepen, functies en taken. Het eerste deel van hoofdstuk 5 gaat in op de wijze waarop de opleiding dat beeld van het werkveld heeft vertaald in opbouw van de opleiding en in beroepscompetenties: de competenties worden expliciet beschreven met betrekking tot aanboden kennis, vaardigheden en houdingen, gespecificeerd per major. In het tweede deel van hoofdstuk 5 wordt uitgelegd hoe de opleiding voldoet aan de criteria gesteld voor niveau (Dublin descriptors) en inhoud (HBO-standaard). In hoofdstuk 6 wordt uiteengezet hoe het werkveld is betrokken bij het opleidingsprofiel.

Beroepsprofiel	De beschreven verzameling activiteiten, taakgebieden en rollen van een beroepsbeoefenaar.
Competentie	Combinatie van kennis, vaardigheden, attituden en persoonskenmerken die een persoon gebruikt om te functioneren naar de eisen die gesteld worden in een specifieke context (arbeids-, opleidings-, maatschappelijke -, culturele context).
Competentiegericht onderwijs	Onderwijs waarin de doelstellingen zijn geformuleerd in termen van (beroeps)competenties en echte beroepspraktijksituaties en taken.
Dublin descriptor	Het internationaal geaccepteerde niveau waaraan een bachelor dient te voldoen
WAC	Werkveld Adviescommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van het werkveld.
Lectoraat Marine Ecosystem Management	Het lectoraat Marine Ecosystem management is verbonden aan de opleiding Kust –en zeemanagement. Het lectoraat bestaat uit de lector, een kenniskring met docenten uit de opleiding en een externe klankbordcommissie. Vanuit het lectoraat is aandacht voor oa.mariene ecologie, duurzaam kustbeheer.
Lectoraat Marine Policy	Het lectoraat Marine Policy is verbonden aan de opleiding Kust –en zeemanagement. Het lectoraat bestaat uit de lector, een kenniskring met docenten uit de opleiding en een externe klankbordcommissie . Vanuit het lectoraat is aandacht voor o.a. Europees, nationaal en lokaal marien beleid en proces management.
Lectoraat Duurzame visserij en aquacultuur	Het lectoraat Duurzame visserij en aquacultuur is verbonden aan de opleiding Kust –en zeemanagement. Het lectoraat bestaat uit de lector, een kenniskring met docenten uit de opleiding en een externe klankbordcommissie . Vanuit het lectoraat is aandacht voor oa. Innovaties op gebied van duurzame visserij en aquacultuur i.r.t. visserijbeleid en visserij ecologie
Werkveld	Verzameling van alle organisaties, beroepen, functies waarin de afgestudeerde bachelor Kust -en zeemanagement werkzaam is
WUR = Wageningen UR	Wageningen Universiteit & Research Center.

2 Lijst van begrippen/afkortingen

3 Beroepenveld Kust -en zeemanagement

3.1 Missie van de opleiding Kust -en zeemanagement

Kust -en zeemanagers initiëren en bevorderen de integratie van onderzoek, management en gebruik van het kust- en zeegebied, samen met de verschillende regionale, nationale en internationale actoren.

3.2 Domein specifieke eisen

Domein specifieke eisen: de eindkwalificaties sluiten aan bij de eisen, die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk gesteld worden aan de opleiding in het domein van Kust -en Zeemanagement.

3.3 Beroepsprofiel

In het werkveld van de opleiding Kust -en zeemanagement staat de balans tussen ‘bron’ en ‘motor’ centraal. Aan de ene kant staat de zee als bron van rust, leven en ruimte. Aan de andere kant van de balans staat de zee als motor van economische activiteiten.

De problemen in het werkveld van Kust -en zeemanagement zijn deels sectoraal van aard. Enkele van deze problemen zijn:

- verontreiniging
- bijvangst
- teruglopende visbestanden
- toenemende schaarste van natuurlijke hulpbronnen.

Op hoofdlijnen is ook een aantal problemen aan te wijzen dat niet sectoraal van aard is, maar een bedreiging vormt voor meerdere gebruiksfuncties van de zee en in de kustzone in bijvoorbeeld West-Europa. Te denken valt aan:

- ruimtelijke conflicten zullen in de kustzone (dit is inclusief de zone op het land die zeer merkbaar onder de invloed van de zee staat) een steeds belangrijkere rol gaan spelen;
- de schaarste aan natuurlijke hulpbronnen dreigt remmend te gaan werken op zowel de bron- als motorfunctie van de Noordzee;
- een toenemende bedreiging van natuur, milieu en veiligheid wordt voorzien als gevolg van de toename van het gebruik.

Om de balans tussen motor en bron in evenwicht te houden, is een aantal instrumenten nodig en beschikbaar: Kennis van politieke sturing, beleid en beleidsinstrumenten als regelgeving en handhaving, communicatie, kennis van Mariene ecosystemen en financiële prikkels. Deze moeten aanwezig zijn op zowel nationaal als internationaal niveau. Het nationale beleid en instrumentarium voor een aantal sectoren vormt een nadere uitwerking van internationale verdragen. Het internationale beleid is kader stellend voor het nationale beleid. Zo is het Nederlandse visserijbeleid een nadere uitwerking van afspraken die in EU-verband zijn gemaakt.

De sturing van de hierboven beschreven balans tussen bron en motor is nu niet optimaal. Deze is te verbeteren door versterking van de samenhang in de beleidsketen, door meer kennis over het functioneren van het (ecologische)stelsel maar ook door meer politieke aandacht en beleidsmatige sturing. Maatschappelijke coalitievorming is hierbij belangrijk, men spreekt al van ‘het groene poldermodel’. Er wordt steeds meer gewerkt via gericht beleid. De oplossing van problemen dient te

verschuiven van sectoraal naar multidisciplinair en van nationaal naar internationaal. Vanuit de overheden worden vernieuwingen op het terrein van bestuur en beleid steeds vaker gezocht in interactieve beleids- en besluitvorming, in decentralisatie van overheidstaken en in nieuwe allianties in het werkveld. De vraag naar hoger opgeleiden die deze uitdaging aan kunnen is de basis van de opleiding Kust -en zeemanagement.

De problematiek van de kustzone is sterk internationaal van karakter. Zij vergt steeds meer een procesmatige aanpak. Dit hangt samen met het complexe karakter van de problemen. Alles hangt met alles samen en er zijn veel partijen, vaak uit verschillende landen. Zij hebben een mening over het geheel of aspecten van de betreffende problematiek, waar rekening mee gehouden moet worden. Dit proces goed begeleiden is het werk van een Kust -en zeemanager.

3.4 Belangrijke actuele ontwikkelingen in het beroepenveld:

Hieronder volgen een aantal belangrijke actuele ontwikkelingen in het beroepenveld waar de afgestudeerde Kust en zee-er in zijn/haar opleiding op voorbereid wordt.

- Veranderingen in zowel nationale als internationale wet- en regelgeving (bijvoorbeeld het teruggeven van landbouwgronden in de kust zone aan de natuur, Hedwige Polder).
- Kaderrichtlijn Marien.
- Onderwater geluid.
- Cumulatie van effecten op ecosystemen.
- Arctische activiteiten en het beleid hier op.
- Duurzame economische groei op zee.
- Duurzame scheepsbouw en duurzaam slopen van schepen.
- Building with Nature.
- Duurzaam kust beheer (de zandmotor/ zandsuppleties)
- Klimaatverandering en kustverdediging.
- Windmolenparken op zee; duurzame energie vraagstukken.
- Het belang van biodiversiteit en soortbeheer (Natura 2000)
- Certificering aquacultuur (gekweekte) vis.
- Innovatieve visserij en aquacultuurtechnieken.
- Visserijbeleid i.r.t Natura 2000
- Impact Werelderfgoed status Waddenzee op beleid rondom de Waddenzee.
- De groei van ecotoerisme;
- De groeiende druk op de natuur (recreatie versus economische belangen versus de natuur in de kustzone);
- Doggersbank, overbruggen belangen verschillende partijen.
- BES eilanden, opzetten Marien onderzoeksstation i.s.m. o.a. WUR/IMARES
- De rol van onderwijs en educatie op het gebied van gastheerschap en natuur.
- De verandering van natuurbeleving, waarbij gebruiksnatuur naar wilde natuur. Enerzijds de mens meer vervreemdt van de natuur, en anderzijds de natuurbeleving verschuift van gebruiksnatuur naar wilde natuur.
- Toenemende behoefte internationale samenwerking op gebied van spatial planning.

3.5 Werkveldadviescommissie

De opleiding Kust -en zeemanagement heeft een actieve werkveld adviescommissie (WAC), die de opleiding adviseert over actuele thema's die de opleiding inpast in haar programma. Naast de drie lectoraten; Marine ecosystem management, Marine Policy en Duurzame visserij en aquacultuur, bestaat de WAC uit leden die afkomstig zijn uit het directe werkveld van de afgestudeerde Kust -en zeemanager. De commissie bestaat uit 2 vertegenwoordigers van het ministerie van EL&I, een beleidsmedewerker van MSC, de directeur van Hydronamic, onderdeel van Royal Boskalis

Westminster, de directeur van Stichting de Noordzee, een vertegenwoordiger van het Wetterskip Fryslân, en een vertegenwoordiger van de provincie Fryslân.

3.6 Het beroepenveld, functies en rollen

Binnen het hierboven gekarakteriseerde werkveld van Kust -en zeemanagement zijn de volgende organisaties en bedrijven actief:

- Nationale en internationale belangenorganisaties
- Ministeries met hun directe afdelingen, zoals Rijkswaterstaat en het Ministerie van E,L & I
- Europese overheden
- Internationale adviesorganen, zoals het 'Common Wadden Sea Secretariat'
- Direct aan de overheid verbonden onderzoeksinstituten
- Bedrijfsleven (visserij, vis- en schelpdierteelt, vis- en schelpdierverwerkende bedrijven, zandwinning, scheepvaart, delfstoffenwinning (gas), natte waterbouw, windenergie en toerisme en recreatie);
- Gemeentelijke en Provinciale overheden uit de kustgebieden;
- Waterschappen uit de kustgebieden;
- Commerciële adviesbureaus.
- Natuurbeschermingsorganisaties
- Mariene onderzoeksinstituten
- Onderwijs

Binnen dit type organisaties heeft de Kust -en zeemanager de functie van beleidsmedewerker, commercieel medewerker, adviseur, procesbegeleider, projectmedewerker, (praktijk)docent of onderzoeker. In deze functies zal hij in verschillende situaties diverse rollen vervullen.

Uit een analyse van het soort werk dat al deze medewerkers verrichten is een lijst met rollen opgesteld (tabel 1) . Hiermee is geborgd dat de eindkwalificaties aan de eisen van de beroepspraktijk voldoen.

Rollen die de afgestudeerde vervult in verschillende functies.

1	Voorlichter
2	Lobbyist
3	Ondernemer
4	Onderhandelaar
5	Integraal Onderzoeker
6	Acquisiteur
7	Ontwerper, Projectontwikkelaar
8	Stimulator
9	Procesbegeleider, Manager
10	Politicus, Fractiemedewerker
11	Actievoerder
12	Journalist
13	Docent
14	Adviseur
15	Maritiem civiel technisch medewerker

3.7 Eisen vanuit het beroepsprofiel

Om de verschillende rollen naar behoren te kunnen spelen zal de afgestudeerde in staat moeten zijn:

- gesprekken met betrokkenen te begeleiden,
- tegenstellingen tussen belanghebbenden te overwinnen,
- te bemiddelen in onderhandelingen,
- mensen enthousiast te maken voor verandering,
- veranderingsprocessen effectief op te zetten en te begeleiden,
- nieuwe allianties op te sporen en aan te gaan.
- Planmatig organiseren van activiteiten/evenementen/campagnes of delen daarvan.
- Uitvoeren of meewerken aan marien ecologisch onderzoek en vertalen van resultaten.

De afgestudeerde dient daarom thuis te zijn in de problematiek van de kustzone. Om goed te communiceren zal hij gebruik moeten maken van kennis over wat er speelt en wie er speelt op zee en in de kustzones van de wereld.

Hij is een generalist:

die kennis heeft van alle actoren, wie ze zijn en wat ze willen en kunnen,
die zoveel kennis van de balans tussen bron- en motorfunctie van zee en kustgebieden in de wereld heeft dat hij actief kan meedenken over oplossingen voor problemen die deze balans verstoren en die in staat is de inbreng van de verschillende specialisten (biologen, ecologen, milieudeskundigen, economen, planologen, technici, e.d.) te coördineren.

Voor beleidsmakers en onderzoekers maar ook voor commerciële partijen wordt draagvlak voor de oplossing van een vraagstuk steeds belangrijker: ook hierin kan de afgestudeerde een essentiële rol vervullen. Creativiteit en inventiviteit zijn hierbij cruciaal. Populair geformuleerd: een afgestudeerde Kust -en zeemanagement heeft gevoel voor humor en is niet bang voor vieze handen. Pas dan bestaat de kans dat de door hem geformuleerde oplossing door alle belanghebbenden zal worden geaccepteerd.

De diverse taken kunnen echter binnen de context van verschillende functies sterk verschillen, en met name de context waarbinnen de taken worden uitgevoerd bepalen specifiek welke capaciteiten en vaardigheden een Diermanager moet kunnen inzetten. In de tabel op de volgende pagina worden de relaties tussen functies en kerntaken overzichtelijk in beeld gebracht:

Tabel 1: De mate waarin kerntaken van belang zijn voor de meest voorkomende functiegroepen

De mate waarin kerntaken van belang zijn voor de meest voorkomende functies waarin afgestudeerden van de opleiding Kust en zeemanagement terecht zijn gekomen	Meest voorkomende functies										
	Adviseur	Educatief medewerker	Beleids- en stafmedewerker	Commercieel medewerker	Onderzoeker	Projectmedewerker/	Praktijkmanager	Medewerker handhaving en inspectie	beurjrisleier, onuerinner, beheerder	procesbegeleider	Maritiem civieltechnisch medewerker
Kerntaken											
1. (Mede) gestalte geven aan interne en externe communicatie											
2. Ontwikkelen van communicatief en/of educatief materiaal											
3. Vertalen van wetten, regels en richtlijnen naar de praktijk											
4. Vertalen van wensen en vragen in beleidsplannen											
5. Planmatig organiseren van activiteiten of delen daarvan											
6. Verzorgen van technische en financiële administratie											
7. Opstellen/uitvoeren van gebied/soortgericht management plan											
8. Uitvoeren/meewerken aan onderzoek en vertalen resultaten											
9. Leiding geven aan medewerkers											
10. Vertalen van belangenconflicten naar houdingen											
11. Adviseren bij besluitvorming											
12. Zelfstandig communiceren											
13. Zelfstandig praktijkgericht onderzoek uitvoeren											
Groen= hoofdtak											
	Oranje = veel voorkomend										

4. Kust -en zeemanagement en competenties

In dit hoofdstuk komen de beroepscompetenties van de opleiding en zijn majors aan bod, waarbij kennis, vaardigheden en houdingen zijn. Verder is de opleiding getoetst aan de 9 standaarden van het Hbo-niveau (Dublin Descriptoren) en aan de 4 criteria van de HBO-standaard.

4.1 Opbouw opleiding

Het curriculum is modulair opgebouwd waarbij in de modulen studenten beroepsproducten moeten leveren die passen bij de kerntaken binnen bepaalde functies of rollen uit het werkveld. Daarvoor zijn de kerntaken vertaald naar kerncompetenties. Na het gemeenschappelijke 1e jaar waarin alle aspecten die spelen in de kust zone zowel op land, als op en in het water, aanbod komen, kiezen de studenten voor de Major Marine Biology of de Major Marine Policy. Bij elke major horen 8 verplichte major modulen, een oriënterende -en projectstage en een afstudeeropdracht. Naast de 8 major modulen heeft een student keuzeruimte voor 4 (minor) modulen.

4.2 Major Marine Policy

De major Marine Policy (MP) leidt studenten op voor functies op het gebied van advies, onderzoek en management in het Kust -en zee werkveld. Veel mensen maken aanspraak op nationale en internationale kustgebieden. Denk maar aan vissers, oliemaatschappijen, natuurbeschermers en recreanten. De ontwikkelingen in de kustgebieden worden dan ook steeds complexer. Wel of geen tweede Schiphol in zee? Hoe schadelijk zijn gasboringen in de Waddenzee nu eigenlijk?

Waar ligt de grens voor het aanleggen van grote windmolenparken langs de kust? Allemaal kwesties die in goede banen moeten worden geleid. Als kust- en zeemanager moet je sterk in je schoenen staan, want de belangen zijn groot. Voor het goed vervullen van functies in het werkveld is goede kennis van, en inzicht in oa. Procesmanagement en (zee)recht. Het werkveld waarop deze major zich richt is erg divers, heeft een sterk internationaal karakter en is volop in ontwikkeling. Om in het Marine Policy werkveld te kunnen functioneren moeten studenten een aantal deel competenties beheersen die verdiepend zijn voor de major. Dit zijn:

1. Het overbruggen van tegenstellingen van verschillende partijen bij een gezamenlijk aan te pakken probleem, wens of beleidspunt.
2. Het beargumenteren van de belangen van de verschillende belangenorganisaties vanuit een multidisciplinaire en integratieve benadering.
3. Het onderhouden van contacten met alle betrokken partijen
4. Het onderhandelen met alle betrokken partijen
5. Het voeren van de regie bij de uitvoering van de interactieve beleidsontwikkeling en besluitvorming binnen projecten in de kustzone
6. Het opzetten van werkzaamheden die bedoeld zijn om overheidsbeleid op het werkerrein van Kust -en zeemanagement op te starten en te realiseren
7. Het signaleren van en adviseren over ontwikkelingen ten aanzien van beleid, beheer en recht aan actoren in het werkveld
8. Het leiding geven aan of participeren in (internationale) projecten op het vakgebied van Kust -en zeemanagement.
9. Het meewerken vanuit een multidisciplinaire en integratieve benadering aan projecten op het vlak van kustontwikkeling, kustbescherming en waterhuishouding en van integratie van zee en kust (coastal zone management)
10. Het meewerken aan het ontwikkelen van voorstellen voor het duurzaam uitvoeren van commerciële activiteiten in de kustzone

4.3 Major Marine biology

De major Marine Biology (MB) leidt studenten op voor functies op het gebied van advies, onderzoek en management in het Kust -en zee werkveld. Hierbij speelt een moreel verantwoorde afweging van belangen van mens en natuur een centrale rol. De positie van de kust -en zee manager is die van een intermediair tussen mens en maatschappij enerzijds en natuur anderzijds.

Voor het goed vervullen van functies in het werkveld is goede kennis van, en inzicht in biologische principes, ecologie, veld- en soortenkennis erg belangrijk. Daarom zijn kennis en competenties op het gebied van (mariene)ecologie, beleid en management, het professioneel en dus verantwoord omgaan met flora en fauna in (veld)onderzoeken, en het gebruik van technieken als GIS, basiselementen waar de major MB uit opgebouwd is. Daarnaast is er natuurlijk aandacht voor het belang van cultuur en houdingen van het publiek bij het beheer van de biodiversiteit in onze landschappen in relatie tot mens en maatschappij. Het werkveld waarop deze major zich richt is erg divers, heeft een sterk internationaal karakter en is volop in ontwikkeling. Om in het Marine biology werkveld te kunnen functioneren moeten studenten een aantal deel competenties beheersen die verdiepend zijn voor de major. Dit zijn:

1. Een probleemstelling, een hoofdvraag en een doelstelling formuleren uit een situatieschets.
2. Volgens protocol een onderzoek uitvoeren.
3. Het opstellen van een onderzoeksvoorstel.
4. Het beoordelen van door anderen uitgevoerd onderzoek op basis van rapporten of artikelen op hun methodologische kwaliteit.
5. Kritisch staan t.o.v. geboden gevonden feitenmateriaal – eigen mening vormen.
6. Wetenschappelijk rapporteren van resultaten en gegevens.
7. Presentatie en analyse van ruimtelijke data.
8. Zelfstandig een onderzoek opzetten en uitvoeren volgens een methodologisch verantwoorde methode (betrouwbaar en valide).
9. Voor de eigen mening verantwoording af leggen en hierop reflecteren.
10. Kritisch ten opzichte van gevolgde methode en waarden van eigen eindproduct.
11. Het leiding geven aan of participeren in (internationale) projecten op het vakgebied van Kust -en zeemanagement. Wetenschappelijke toepassing.
12. Het meewerken vanuit een multidisciplinaire en integratieve benadering aan projecten op het vlak van kustontwikkeling, kustbescherming en waterhuishouding en van integratie van zee en kust.(coastal zone management)
13. Het meewerken aan het ontwikkelen van voorstellen voor het duurzaam uitvoeren van commerciële activiteiten in de kustzone.

5 Beroepscompetenties

Bij de start van de opleiding Kust -en zeemanagement is een missie geformuleerd. Alle activiteiten van de opleiding moeten bijdragen aan het naderbij brengen van de missie.

5.1 De missie van de opleiding

Kust -en zeemanagers initiëren en bevorderen de integratie van onderzoek, management en gebruik van het kust- en zeegebied, samen met de verschillende regionale, nationale en internationale actoren.

De missie is vertaald in doelen en in vier hoofdcompetenties die de afgestudeerde zich eigen zal maken. In tabel 2 zijn de hoofdcompetenties benoemd als competentie en trefwoord. Onder beroepscompetenties wordt de vermogens (cognitieve vaardigheden, handelingsvaardigheden en attitudes) verstaan om beroepstaken adequaat uit te voeren. Voor de opleiding Kust en zeemanagement zijn, na consultatie van het werkveld, 4 van de beroepscompetenties vastgesteld als kerncompetenties. De kerncompetenties zijn uitgewerkt op zogenaamde competentiekaarten. Hier is per competentie een beschrijving gegeven van beroepscontext (in welke type situaties zal de medewerker zich bevinden, welke rol zal hij daarin vervullen), handelen (welke handelingen voert de medewerker uit en waaraan moeten die handelingen voldoen) en beroepsproduct (welk product of dienst moet de medewerker leveren, en waaraan moet dat product of die dienst voldoen) Het beroepsprofiel bevat de volgende domein specifieke competenties (eisen).

Tabel 2: Vier hoofdcompetenties van de opleiding KZM

<p><u>Competentie 1</u> Het overbruggen van tegenstellingen tussen verschillende partijen bij een gezamenlijk aan te pakken probleem, wens of beleidspunt.</p> <p>'Trefwoord': Bruggenbouwer.</p>
<p><u>Competentie 2</u> Het voeren van de regie bij de uitvoering van de interactieve beleidsontwikkeling en besluitvorming binnen projecten in de kustzone.</p> <p>'Trefwoord: Regisseur.</p>
<p><u>Competentie 3</u> Het leiding geven aan of participeren in projecten op het vakgebied van Kust -en zeemanagement.</p> <p>'Trefwoord': Projectmanager.</p>
<p><u>Competentie 4</u> Het opzetten, uitvoeren en rapporteren van kust en zee onderzoek.</p> <p>Trefwoord: "Onderzoeker".</p>

Competenties omvatten combinaties van vaardigheden, kennis en attitudes (Nedermeijer, 2000, pag. 61).

De competenties zijn op een hoog ambitieniveau geformuleerd. De eerste analyse van functies van afgestudeerden ondersteunt deze keuze van competenties.

Deze kerncompetenties worden tijdens opleiding in het eerste jaar opgedaan op beginnend niveau 1 en vanaf jaar 2 op gevorderd niveau 2 en 3. Met de kerncompetenties op deze niveaus is de afgestudeerde in staat om op het basisniveau te functioneren in het werkveld van Kust en zeemanagement. De competenties opgedaan op niveau 3 vormen de eindkwalificaties van de opleiding. Tegelijkertijd vormt dit de beginkwalificatie van een beginnend beroepsbeoefenaar in het werkveld van Kust en zeemanagement.

5.2 Kennis houding en vaardigheden

De afgestudeerde Kust -en zeemanager is op Hbo-niveau een communicatief vaardige bachelor, die de competenties verworven heeft waarmee hij kan adviseren, beleids- en beheersplannen kan opstellen en marien ecologisch onderzoek verrichten. Hij kan deze plannen en activiteiten evalueren en zo nodig bijstellen en resultaten presenteren. De rollen, bijbehorende activiteiten en benodigde competenties daarvoor zijn ontleend aan het beroepenveld waar de HBO-professional werkzaam is en worden door voortdurende contacten met dat beroepenveld bijgesteld.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven welke uitwerking de opleiding Kust –en zeemanagement, heeft gegeven aan de competenties in relatie tot kennis, vaardigheden en houding.

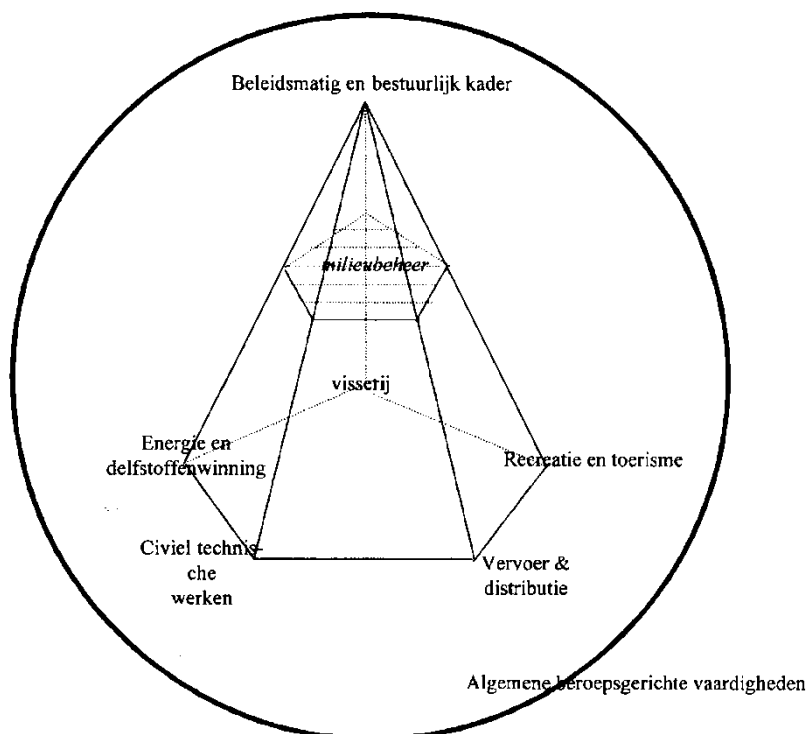
5.2.1 Kennis

Naast de kennis over deze activiteiten (het wat) valt ook ‘kennis’ over organisaties en netwerken, die verbonden zijn met deze activiteiten (het wie), onder deze gebieden.

Studenten moeten kennis opdoen van de sector en de actoren in de sector.

In Kern en Profiel (2001) is een model opgenomen wat er in het kustgebied plaatsvindt: de piramide.

Figuur 1. De piramide

Zonder acht te slaan op de hiërarchie en niveau, vatten we dit samen in tabel 3.

Tabel 3. Inhoudelijke kennisgebieden

Beleid en bestuur
Milieu en milieubeheer
Visserij en aquacultuur
Recreatie en toerisme
Vervoer en distributie
Civiel technische werken
Energie en delfstofwinning
Mariene ecologie

Verder verwerft de Kust en zeemanager in de eerste 2 jaren meer algemene kennis op HBO niveau:

- Communicatie (theorie van advisering, rapportage, presentatie, gespreksvoering)
- Vreemde taal en cultuur (Engels, PPP, cultural awareness)
- Exacte basis vakken (, statistiek, biologie)
- Sectorkennis (werkveldoriëntatie, werkveldinterview, marktonderzoek)
- Projectmanagement (theorie projectplan, uitvoering, reflectie/evaluatie, communicatie opdrachtgever)
- Onderzoek (theorie plannen, uitvoeren, rapporteren, statistiek, SPSS, methoden en technieken)

In de beide majors wordt de kennis verdiept op niveau 3 (professional) op de volgende gebieden:

- Communicatie (middelen, communicatie plan intern en extern, corporate, samenwerking),
- Interactieve planvorming,(procesmanagement)
- Beleid (gemeente/nationale/ internationale (natuur)wet- en regelgeving, visserij),
- Onderzoekstechniek, educatie, projectmanagement.
- Ruimtelijke ordening
- Ecologie (soorten, populaties, anatomie, fysiologie), Mariene ecosystemen, advisering, rapportage), biodiversiteit en behoud, wet- en regelgeving (Flora & Fauna, Habitat en Vogel), beleid en beheer (Natura 2000, natuurwaarden, (beheersplan, beleidsplan, educatie), Conservation methoden en technieken (Onderzoek(s)plan), statistiek), GIS
- Verdiepende kennis op gebied van civiele techniek wordt aangeboden i.s.m. de Hanze Hogeschool

5.2.2 Vaardigheden

De vaardigheden die nodig zijn om op HBO-niveau in het Kust en zeegebied beroepsproducten te kunnen maken zijn communicatieve vaardigheden en sociale- en onderzoeksvaardigheden.

De vaardigheden die de Kust en zeemanager het 1^e jaar verwerft zijn te verdelen in een aantal categorieën:

- Algemene vaardigheden: samenwerken, reflecteren, ethisch handelen, projectmanagement, organiseren, leiding geven, ondernemen
- Communicatieve vaardigheden: schriftelijk rapporteren, plannen schrijven (communicatie, beleid), tekst redigeren, mondeling presenteren, gespreks- en vergadertechniek, adviseren, brainstormen, argumenteren
- Onderzoeksvaardigheden: inventariseren, analyseren, argumenteren, selecteren, evalueren, meetinstrumenten ontwikkelen
- Engelse taalvaardigheden: writing (summary, article) reading, presentations

- Praktische vaardigheden: laboratoriumvaardigheden, , inventariseren flora en fauna,
- Computervaardigheden: ICT, word, excel, power point, SPSS,

In de majors worden deze vaardigheden waar relevant verdiept op niveau 3.

Daar de missie van de opleiding en de vier hoofdcompetenties communicatief van aard zijn, zijn de communicatieve vaardigheden tot op een zeer concreet niveau geformuleerd (zie tabel 4).

Tabel 4: Communicatieve vaardigheden

Doelgroepenonderzoek
Afstemming doelgroep
Schrijven massamedia
Schrijven kleine schaal
Mondeling presenteren
Discussiëren
Organisatie excursie, symposium e.d.
Gespreks- en luistervaardigheid intern
Gespreks- en luistervaardigheid extern
Vergadertechniek
Onderhandelen

Naast de concrete communicatieve vaardigheden zijn de sociale vaardigheden en onderzoeksvaardigheden geïdentificeerd. Zij zijn op algemener niveau geformuleerd dan de communicatieve vaardigheden in tabel 4. Deze vaardigheden refereren naar vaardigheden, die voor alle HBO-studies belangrijk zijn, zie tabel 5.

Tabel 5. Sociale vaardigheden en onderzoeksvaardigheden.

Onderzoeksvaardigheden:
Analyseren
Argumenteren
Evalueren
Eigen probleemoplossend gedrag analyseren en evalueren
Probleem oplossingsmethoden kiezen en toepassen
Problemen onderkennen, analyseren, relevante informatie selecteren en oplossingen voorstellen

Sociale vaardigheden:
Normen, waarden en opvattingen identificeren en evalueren
Gestructureerd besluiten nemen consequenties ervan inschatten
Eigen gedrag analyseren
Zich effectief taak- en relatie gericht gedragen.
Gedragbeïnvloeding
Eigen leerproces analyseren en evalueren
Zelfsturing met behulp van oriëntatie, planning, procesbewaking, toetsen diagnose, bijsturing, evaluatie en reflectie

5.2.3 Attituden

Het derde element van competenties is ‘attitude’ of ‘beroepshouding’ (Nedermeijer et al., 2000). Om ‘kwaliteit’ te brengen in beroepsproducten zijn naast kennis en vaardigheden ook de ‘wil’ van een student om een goed product te maken, de wijze van aanpakken, de juiste inleving in een rol en het vermogen om een bepaalde praktijksituatie in zijn context te beoordelen noodzakelijk. Ook persoonskenmerken helpen hierbij. Per beroepsproduct verschilt welk kenmerk of welke instelling noodzakelijk is.

Tabel 6: Attituden en persoonskenmerken

Besluitvaardig
Breed geïnteresseerd
Commercieel/zakelijk
Creatief/innovatief
Doorzettend
Met empathie
Flexibel
Gevoelig voor bestuurlijke verhoudingen.
Initiatiefrijk
Integer
Kritisch
Loyaal
Luisterend
Nauwkeurig
Nieuwsgierig
Overtuigend
Rechtvaardig
Solide
strategisch
Stressbestendig
Structurerend
Taak- en resultaatgericht
Teampayer
Zelfreflectief
Zelfsturend
Zorgvuldig

5.3 HBO niveau en HBO standaard

In dit opleidingsprofiel moet de opleiding expliciet getoetst worden aan de landelijke afspraken over Hbo-niveau en kwaliteit: dit gebeurt aan de hand van de Dublin Descriptoren en de HBO-standaard.

5.3.1 Hbo-niveau

Een van de dwingende eisen in accreditaties is dat de competenties van de opleiding aansluiten bij de internationaal geaccepteerde aanduiding van Hbo-niveau, zoals beschreven in de Dublin Descriptoren (zie bijlage II). Tabel 7 laat zien hoe in de opleiding Kust -en zeemanagement het Bachelor niveau wordt geborgd door de relaties te tonen tussen de Kust en -zeemanagement kerncompetenties en de Dublin Descriptoren.

In tabel 7 zijn de Vier kerncompetenties afgezet tegen de Dublin Descriptoren. De laatste kolom geeft aan in hoeveel modules (stages, AO) de kerncompetenties voorkomen

De onderste rij geeft bij iedere Dublin Descriptor een toelichting over hoe die geïnterpreteerd moet worden voor de opleiding Kust –en zeemanagement. Geconcludeerd kan worden dat de eindkwalificaties van Kust –en zeemanagement aansluiten bij de Dublin Descriptoren.

Tabel 7 Relatie tussen KZM kerncompetenties en Dublin Descriptoren.

KZ Hoofdcompetenties ↓	Dublin descriptoren									Aantal propedeuse (P) en hoofdfase modules (major Marine Policy = HP; major Marine Biology = HB) waar competentie direct in voorkomt ↓
	Kennis en inzicht	Professionaliteit	Argumenteren	Oplossen van problemen	Verzamelen van gegevens	Interpreteren	Oordeelsvorming	Communicatie	Leervaardigheden	
1. Het overbruggen van tegenstellingen van verschillende partijen bij een gezamenlijk aan te pakken probleem, wens of beleidspunt in de kustzone	■	■	■	■	■	■	■	■	■	4 P; 5 HP; 4 HB
2. Het leiding geven aan of participeren in (internationale) projecten op het vakgebied van Kust- en Zee Management	■	■	■	■	■	■	■	■	■	3 P; 4 HP; 3 HB
3. Het voeren van de regie bij de uitvoering van de interactieve beleidsontwikkeling en besluitvorming binnen projecten in de kustzone	■	■	■	■	■	■	■	■	■	6 P; 4 HP; 4 HP
4. Het opzetten, uitvoeren en rapporteren van kust en zee onderzoek	■	■	■	■	■	■	■	■	■	8 P; 8 HP; 8 HB
Toepassing van de descriptoren in de opleiding KZ	<p>gekoppeld aan de mate van boeken en readers, verder door middel van onderzoek/ literatuurstudie voor de invulling van praktijkgerichte opdrachten</p> <p>Omzetten van kennis in een concreet praktijkproduct en ervaring tijdens stage.</p> <p>De complexiteit waarin KZ opereert vraagt naast een technische ook om een maatschappelijke onderbouwing</p> <p>Als HBO zet KZ in op praktijkgerichte veranderingen</p> <p>Onderzoek Onderzoek staat centraal in de opleiding staat centraal in de opleiding</p> <p>toekennen van betekenis als scheidertussen waarneming en conclusie, met name bij overbruggen van belangen tegenstellingen, regie uitvoeren en onderzoek.</p> <p>weringsvorming gekoppeld aan met formuleren van aanbevelingen. Daarnaast bij bepalen eigen positie in de mozaiek van maatschappelijke standpunten</p> <p>zowel roij samenvatting en momentge presentaties erbij met uitvoeren van opdrachten (zowel als simulatie als in de realiteit)</p> <p>Reflectie op het eigen handelen. Centraal bij groepswerk via mentorgesprekken</p>									

Legenda ■ = sterke mate; ■ = minder sterke mate; □ = niet aanwezig

5.3.2 HBO-standaard

In 2009 is in het document “Kwaliteit als opdracht” de zogenaamde HBO-standaard geformuleerd voor alle HBO Bachelor-opleidingen. Deze houdt in dat de opleiding ervoor moet zorgen dat studenten aan het eind van de studie dienen te beschikken over een gedegen theoretische basis, onderzoekend vermogen, professioneel vakmanschap, en voldoende beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie. In de volgende paragrafen wordt beschreven hoe de opleiding voldoet aan de HBO-standaard.

5.3.3 Gedegen theoretische basis

Zoals in hoofdstuk 4.2.1 is aangegeven, verwerft de Kust –en zee student in het 1^e jaar jaar een gedegen theoretische basis, zowel wat betreft Kust –en zeemanagement vakkennis als meer algemeen HBO-kennisgebied. De kennis wordt in de major verdiept met die onderdelen die voor de gekozen major relevant zijn. Voor vakliteratuur worden erkende standaardwerken gericht op het beroepsdomein voorgeschreven maar worden er ook veel actuele dictaten en readers gebruikt die specifiek gericht zijn op thema’s die vaak voorkomen in het werkveld. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van beleidsnota’s van het ministerie en provincies, en van relevante websites.

De ontwikkelingen op vakkennisgebied worden structureel in de gaten gehouden door periodieke bevraging van het werkveld in de vorm van enquêtes, en terugkoppeling via externe opdrachten, stagebezoeken, en afstudeeropdrachten, zodat het onderwijs(materiaal) regelmatig kan worden geactualiseerd. Daarnaast heeft Kust -en zeemanagement met haar drie lectoraten toegang tot een enorm kenni netwerk op het gebied van alle aspecten die spelen in de kustzone , op zowel land als op en in het water. Er wordt stelselmatig gebruik gemaakt van de meest recente wetenschappelijke vakliteratuur, o.a. door toegang tot de WUR-bibliotheek.

Kennis wordt in iedere module getoetst, in ieder geval altijd via een individueel – meest schriftelijk – examen.

Bilaterale afspraken van Kust -en zeemanagement met verschillende buitenlandse Hogescholen en Universiteiten zorgt voor een internationale kenniscirculatie waar de Kust-en zeemanager gebruik van kan maken. (stages en minoren)

In November 2012 is er met de Memorial University New Foundland , Canada, een Memorandum of understanding afgesloten.

Daarnaast is er een doorstroom minor (Human living resources)ontwikkelt i.s.m. de WUR, waarmee studenten van de opleiding Kust -en zeemanagement naadloos in het Master Programma kunnen instromen.

5.3.4 Onderzoekend vermogen

Het onderzoekend vermogen van de student wordt vanaf dag 1 gestimuleerd. In de eerste module doen studenten al onderzoek, als oriëntatie op het toekomstige werkveld. In Tabel 2 van de Dublin Descriptoren op de vorige bladzijden is te lezen dat competentie 4 – de onderzoekcompetentie – in de KZM modules het sterkst en vaakst voorkomt van alle competenties. Ook in de beschrijvingen van kennis, vaardigheden en houdingen (“innovatief”, “kritisch”) in paragraaf 4.2 valt te lezen dat aan het onderzoekend vermogen op gebied van ecologie en policy, van de student een grote waarde wordt toegekend.

Vanaf het begin is er in het programma specifieke aandacht voor onderzoek(vaardigheden), methoden en technieken, statistiek, en ICT programma’s die gebruikt worden voor onderzoek, zoals SPSS en Arc-GIS. Ook via interne en externe opdrachten, en opdrachten via de drie lectoraten wordt het onderzoekend vermogen geactiveerd. De afstudeeropdracht, tenslotte, het sluitstuk van de

opleiding, heeft een zeer duidelijke onderzoekscomponent (competentie 4 op niveau 3) en wordt uitgevoerd op basis van een goedgekeurd onderzoeksvoorstel.

5.3.5 Professioneel vakmanschap

In de missie van de opleiding kan opgemaakt worden dat de Kust -en zeemanager een wezenlijke bijdrage levert aan de verdere professionalisering van het (inter)nationale werkveld. Daarom wordt er door de opleiding voor gezorgd dat de studenten kennis en vaardigheden aanleert, evenals de juiste houding (zie 4.3), nodig om als professional in het latere (internationale) werkveld te kunnen functioneren.

De beroepscompetenties zijn ten eerste al opgesteld in samenwerking met en gevalideerd door hetzelfde werkveld (zie hoofdstuk 3) waarin de kust en zeemanager later als professional terechtkomt. Daarnaast komen studenten in het onderwijsprogramma veelvuldig in aanraking met de beroepspraktijk. Niet alleen zijn de beroepsproducten/taken/casussen die de studenten in iedere module moet leveren/uitvoeren/bestuderen gebaseerd op échte beroepsproducten en taken, maar ook moeten alle studenten echte opdrachten uitvoeren voor externe opdrachtgevers uit het werkveld (verplichte module, afstudeeropdracht). Daarnaast voeren studenten in andere modules, voor het Lectoraat, en via VIS (Vrij Invulbare Studiepunten) regelmatig opdrachten voor het werkveld uit.

In een aantal modules zitten excursies naar het werkveld (oa. Europees Parlement in Brussel, Havenautoriteiten en kustonderzoek in Wales, UK) en in veel modules wordt gebruik gemaakt van gastsprekers, professionals uit het beroepenveld. Verder is er minstens een keer per periode (4x) een symposium waarin verschillende vertegenwoordigers uit het werkveld een rol spelen. Ook de studievereniging Medusa levert een rol. Deze vereniging van Kust- en zeemanagement is opgericht door studenten en functioneert zelfstandig. Het doel van Medusa is studenten als aanvulling op het onderwijsaanbod een verbredend en verdiepend inzicht te geven in het werkveld en contact te leggen met organisaties en personen uit het werkveld. Daartoe organiseert de werkgroep lezingen en excursies en een jaarlijkse excursie naar Zeeland en Ameland. De excursie naar Ameland wordt mede verzorgd (accommodatie en verblijfskosten) door de NAM. Daarnaast kunnen studenten via de verplichte Engelstalige module People, Planet, Profit, waarin het opzetten van een onderneming in het buitenland centraal staat en waarin onderdelen als Cultural Awareness en International Law aan de orde komen.

De confrontatie met de realiteit van de beroepspraktijk is het grootst tijdens de stages. De student loopt 2 stages waarvan 1 in het buitenland:

- een oriëntatiestage van 20 weken in jaar 2 in een organisatie of bedrijf van keuze in het werkveld
- een majorstage van 20 weken in jaar 3 of 4 in een organisatie of bedrijf in het werkveld van de gekozen major

In de stages leert de student het werkveld kennen en krijgt hij affiniteit met de diverse werkzaamheden die daar worden verricht. In het binnenland worden studenten altijd door de begeleidende docent bezocht, die daardoor meer inzicht krijgt in wat er speelt in het werkveld en controleert of de opleiding nog steeds aansluit bij de werkzaamheden in datzelfde werkveld. Een derde van het huidige docentenbestand heeft, voorafgaand aan de functie als docent, meerjarige werkervaring binnen het

5.3.6 Beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie

Reflectie is in ethische en maatschappelijke vraagstukken een essentieel instrument en vormt daarom ook een onderdeel van een van de leerlijnen in het didactisch concept van de opleiding. Voor leren reflecteren is vooral ruimte binnen het programma van de studieloopbaanbegeleiding (gehele opleiding). Daarnaast wordt in verschillende modules expliciet gebruik gemaakt van reflectie: in een

aantal modules in de propedeuse en in modules in beide majors en stages zijn procesverslagen integraal onderdeel van het leerproces.

Sinds 2012 is er binnen de opleiding extra aandacht voor duurzaamheidsaspecten. Zowel in de vorm van gastlezingen binnen een aantal modules en daarbuiten, als ook in de vorm van een nieuwe internationale minor specifiek gericht op duurzaamheid.

6 Raadpleging en validering werkveld

In het kader van het HAO-project Kern en Profiel in 2002 zijn er voor de opleiding Kust –en zeemanagement landelijke opleidingscompetenties vastgesteld. Na vaststelling en beschrijving van deze competenties zijn ze voorgelegd aan de leden van de Externe Adviescommissie (EAC) en andere vertegenwoordigers uit het werkveld ter legitimering. Vervolgens zijn de competenties ter validering voorgelegd aan vertegenwoordigers van het werkveld (zie paragraaf 3.5).

De opleiding Kust –en zeemanagement is enig in haar soort is en heeft haar beroepscompetenties niet kunnen vergelijken met en toetsen aan kwalificaties van andere opleidingen. Daarom heeft de opleiding zelf de beroepscompetenties opgesteld. Zoals aangegeven in hoofdstuk 3 is daarbij zorgvuldig gekeken naar de eisen die het werkveld aan afgestudeerden stelt. Vervolgens is het competentieraamwerk voorgelegd aan en gevalideerd door het werkveld zelf.

Dit competentieraamwerk is natuurlijk geen statisch geheel. Om het curriculum actueel te houden, worden de beroepscompetenties op regelmatige basis en op verschillende manieren geëvalueerd:

- De Werkveld Adviescommissie (WAC) treedt op als formele vertegenwoordiging van het werkveld. In deze commissie zijn overheid, bedrijfsleven, onderwijs, maatschappelijke organisaties en onderzoek vertegenwoordigd. De WAC komt minstens 2x per jaar bijeen en geeft gevraagd en ongevraagd advies over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en trends in de sector en hoe deze vertaald kunnen worden naar het onderwijs.
- Daar waar de student in aanraking komt met het beroepenveld, zoals bij stages of afstudeeropdrachten, wordt door de begeleidende docent besproken of de eisen uit de beroepspraktijk aansluiten bij de (eind)kwalificaties van de student.
- Signalen over nieuwe ontwikkelingen tijdens symposia, lezingen en workshops, overlegorganen waarin docenten zitting hebben, vakbeurzen, WUR-contacten, informatie uit vacatures, en enquêtes worden benut voor terugkoppeling. Indien van belang, worden die ter bespreking voorgelegd dat de actualiteit en relevantie van beroepstaken, competenties, curriculum, bewaakt en nieuwe ontwikkelingen bespreekt en aanpassingen voorstelt.
- De opleiding prijst zich gelukkig met haar drie lectoraten die het hele beroepenveld van Kust en zeemanagement bestrijken. Zij zijn voor de opleiding de schakel naar het actuele beroepenveld en het onderzoek.
- De opleiding gaat vanaf 2013 een keer per jaar een elektronisch alumni-onderzoek uitvoeren waarbij de alumni van de afgelopen vier afstudeercohorten onder andere bevroegd worden over de relevantie van de beroepscompetenties met betrekking tot hun huidige werkzaamheden.

Informatie verkregen via bovenstaande kanalen heeft mede geleid tot het starten van de major Marine Biology in 2011.

<:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))>< <:)))))><